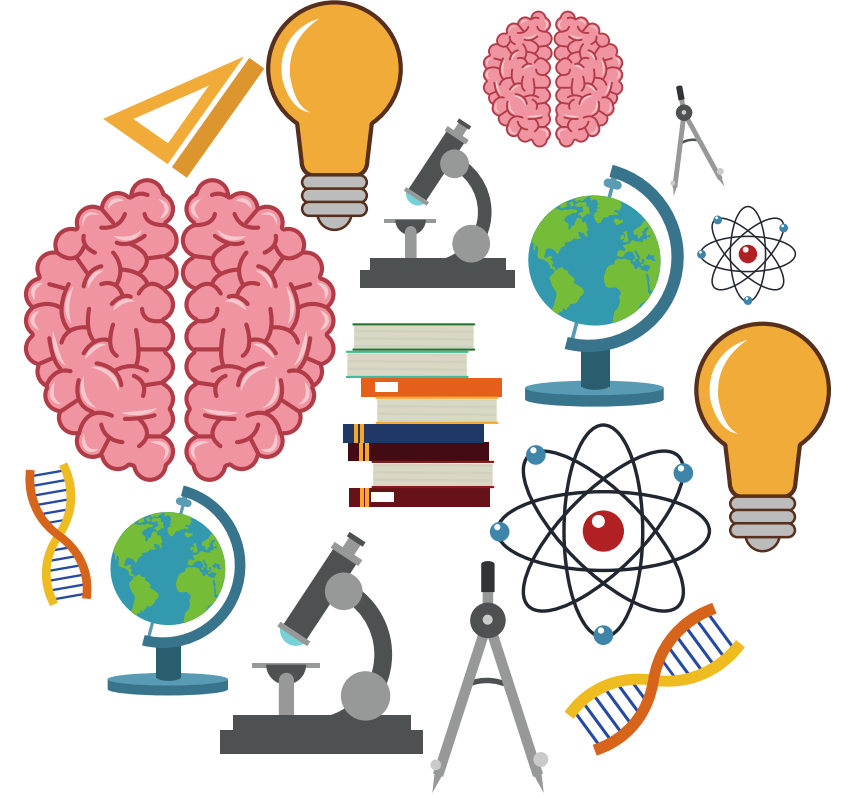

SOSYAL BİLGİLER

4.ÜNİTE

BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM

SOSYAL BİLİMLER VE TOPLUM

Sosyal Bilimler: Toplum olaylarını, insanı ve insanın sosyal, kültürel faaliyetlerini inceleyen bilimlerin ortak adına denir.

Her bir sosyal bilim dalı insanların yaşantısının farklı bir alanını inceler.

Tarih

Geçmişte yaşanan olayları yer ve zaman göstererek, neden ve sonuç ilişkisi içinde inceleyen bilimdir.

Coğrafya

Çevremizi ve dünyayı inceler. Doğal çevre ve insanlar arasındaki ilişkiyi inceleyen bilim dalıdır.

SOSYAL BİLİMLER VE TOPLUM

Hukuk

Toplumu düzenleyen ve devlet yaptırımıyla güçlendirilmiş bulunan kuralların, yasaların bütününe denir.

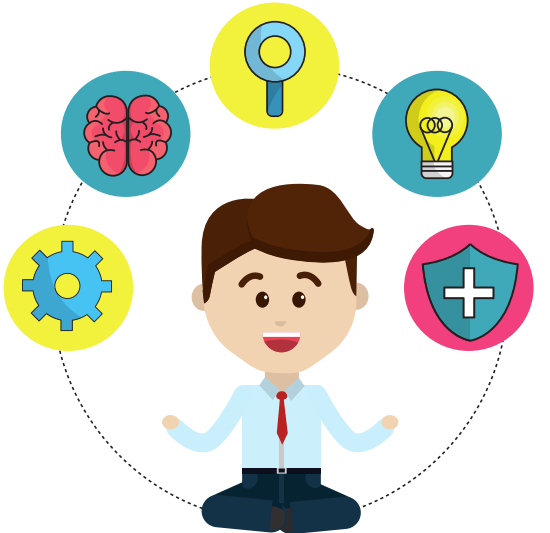
Felsefe

Var olmayı ve bilgiyi bilimsel olarak araştıran bilim dalıdır. Kısaca düşünme bilimidir.

Psikoloji

insanın duygu, düşünce ve davranışlarını inceleyen bilimdir.

SOSYAL BİLİMLER VE TOPLUM

Sosyoloji

Toplum içindeki bireyleri, grupları, kurumları, olayları ve aralarındaki ilişki ve etkileşimleri inceleyen bilimdir. Kısaca toplum bilimi denilebilir.

Antropoloji

İnsanın biyolojik ve kültürel gelişim süreçlerini geniş bir bakış açısı içinde ele alan bilim dalıdır. Kısaca insan bilimidir.

Arkeoloji

Çeşitli kazılar yaparak yerin altında kalmış eski dönemlere ait kalıntıları inceleyen bilim dalıdır. Kazı bilimidir.

SOSYAL BİLİMLER VE TOPLUM

Atatürk ve Sosyal Bilimler

Atatürk sosyal bilimlerin çok önemli bir yere sahip olduğunu görmüş ve bu amaçla sosyal bilimlerin gelişimi amacıyla kurumlar kurmuş, araştırmalar yaptırmıştır.

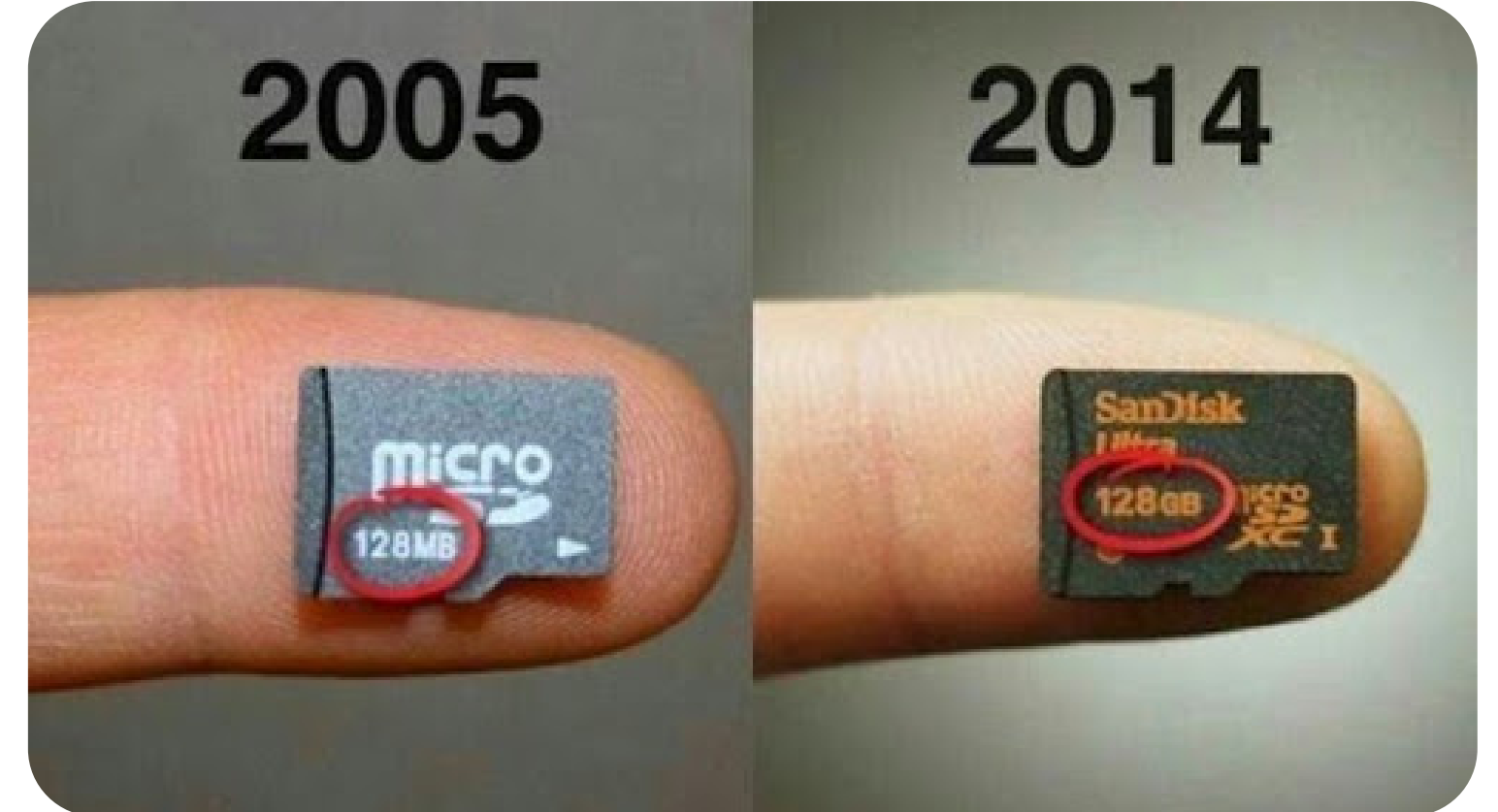
- Türk tarihinin araştırılması ve dünyaya tanıtılması amacıyla 1931 yılında **Türk Tarih Kurumu** (TTK)
- Türkçenin korunması yabancı dillerin etkisinden kurtarılması ve geliştirilmesi amacıyla 1932 yılında **Türk Dil Kurumu** (TDK)
- Sosyal bilimlerin gelişmesi ve sosyal bilim dallarında nitelikli insanların yetiştirilmesi amacıyla 1935 yılında **Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesini** kurmuştur.

HAYALİMDEKİ GELECEK

İnsanlar tarih boyunca doğayı kontrol etmek ve ona hükmetmek, merakını gidermek ve günlük hayatta karşılaştığı sorunları aşmak için sürekli çalışmıştır. Bilim insanları, yeni buluşlar yapmış ve teknolojinin gelişmesini sağlamışlardır. Bu çalışmalar sayesinde bilim ve teknoloji günümüzdeki seviyesine ulaşmıştır.

Yıllar önce hayal olarak görülen birçok şey günümüzde icat edildi.

HAYALİMDEKİ GELECEK

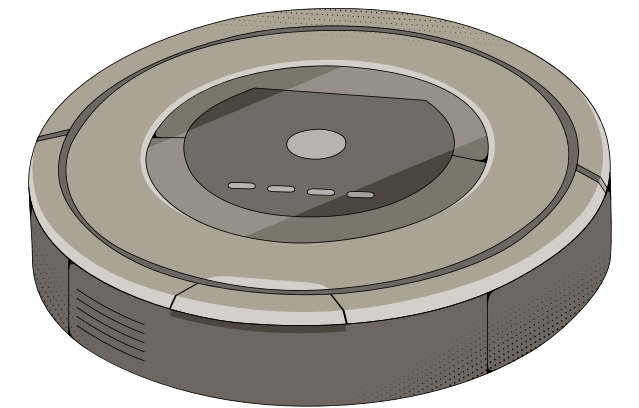
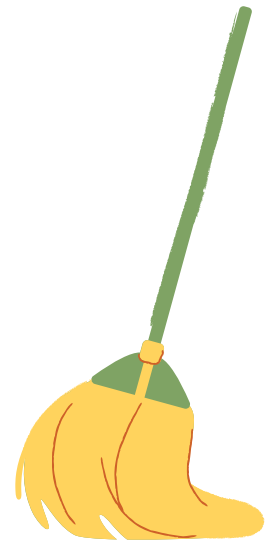
Bilim ve teknoloji hayalle başlar. Farklı fikirler üretebilmek, yeni buluşlar ortaya kayabilmek, sorunlara çözüm bulabilmek öncelikle hayal etmekle başlar.

Hayal gücü bilgiden daha önemlidir.

Geleceğin nasıl olacağını gösteren temel etkenlerden biri de teknolojik gelişmelerdir. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak farklı bir dünya bizi beklemektedir. Teknolojinin ilerleyişini göz önüne aldığımızda gelecekte yapılması imkansız dediğimiz birçok fikir ve icat, yakın gelecekte hayatımızın bir parçası olacaktır.

Bir örnek

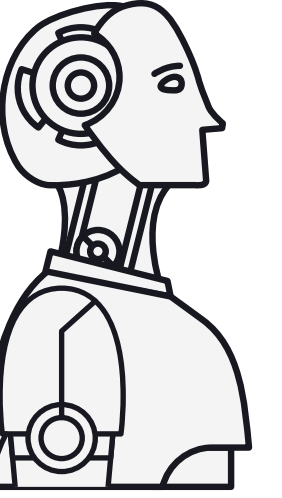

HAYALİMDEKİ GELECEK

Yapay Zeka

Bilgisayar veya **bilgisayar kontrolündeki bir robotun** çeşitli faaliyetleri zeki canlılara benzer şekilde yerine getirme kabiliyetidir.

Yapay zekâ sadece robot alanında değil **beslenmeden barınmaya**, **sağlıktan tarıma**, **iletişimden ulaşım**a varıncaya kadar birçok yaşam alanında kullanılıyor ve kullanım alanları hızla artıyor.

Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin Gelecekte Sağlayacağı Faydalar

- **Bilginin saklanması** ve **yayılması**nın kolaylaşması
- **Günlük hayat ve işlerin kolaylaşması**
- **Üretim verimliliği** artar.

Bilimsel ve Teknolojik Gelişmelerin Gelecekte Sağlayacağı Zararlar

- **Kimyasal ve biyolojik silahlar**

ARAŞTIRMA YAPIYORUM

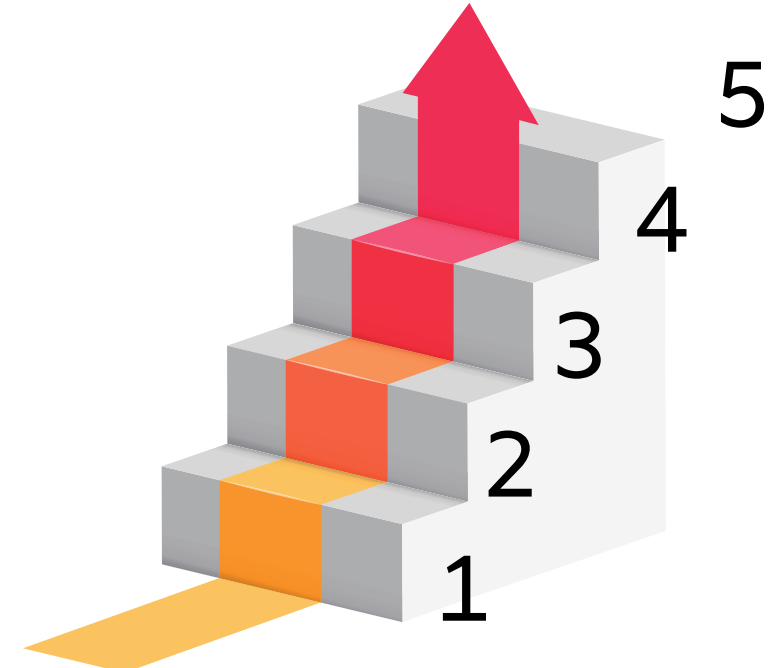
İnsanoğlu, geçmişten günümüze merak duygusunu gidermek için araştırmalar yapmıştır. Doğru ve güvenilir bilgilere ulaşmak, sistemli ve düzenli bir araştırma yapılmasına bağlıdır.

Herhangi bir konuyu, belli yöntemlerle ve sistemli biçimde inceleyerek bir sonuca ulaşmaya bilimsel araştırma adı verilir.

Yaptığımız çalışmalarda bilimsel araştırma basamaklarına göre hareket edilmesi araştırma yaparken bize kolaylık sağlayacaktır.

1. Konuyu belirle
2. Varsayım (hipotez) oluşturma
3. Kaynak taraması
4. Bilgilerin sınıflandırılması
5. Kaynakça yazılması

ARAŞTIRMA YAPIYORUM

1.Konu Belirleme

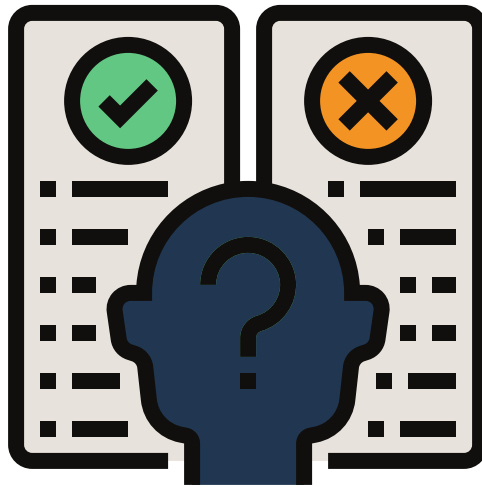
Bilimsel araştırmanın ilk aşaması olan bu aşamada **araştırılacak konu yani problem belirlenir**. Araştırma yapacak kişi araştırılacak konuyu belirlenirken **ilgi duyduğu** veya **merak ettikleri** alanlardan araştırma yaparsa daha başarılı olur.

2.Varsayım (hipotez) oluşturma

İlk aşamada belirlenen sorunun çözümüne yönelik **varsayımların (hipotezlerin) yani kişinin kendi önerilerinin** oluşturulduğu aşamadır.

Varsayım (hipotez): Üzerinde henüz bilimsel çalışmalar yapılarak **doğruluğu kanıtlanmamış** ama **bilimsel çalışmalar yapıldığında doğru çıkacağı umulan düşüncelere** denir.

ARAŞTIRMA YAPIYORUM

3.Kaynak Taraması

Bu aşamada belirlenen soru ile ilgili **bilgi**, **belge** ve **kanıt** toplanır. **Kitap, dergi, gazete, ansiklopedi ve genel ağ** gibi kaynaklardan konu hakkında bilgi ve belgeler toplanır. Bu aşamada yararlanılan kaynaklar kaynakça bölümünde belirtmek üzere not alınır.

4.Bilgilerin Sınıflandırılması

Bu aşamada araştırma sonucunda farklı kaynaklardan elde edilen bilgi ve belgeler **amacına uygun olarak belli bir sıraya göre düzenlenir**. Bu bilgiler değerlendirilerek varsayımların doğru mu yoksa yanlış mı olduğu tespit edilir.

ARAŞTIRMA YAPIYORUM

5.Kaynakça Yazılması

Bu aşamada belirlenen soru ile ilgili **bilgi**, **belge** ve **kanıt** toplanır. **Kitap, dergi, gazete, ansiklopedi ve genel ağ** gibi kaynaklardan konu hakkında bilgi ve belgeler toplanır. Bu aşamada yararlanılan kaynaklar kaynakça bölümünde belirtmek üzere not alınır.

Kaynakça

Başka bir kimseye ait olan bilgi, fikir veya görüşlerin hiçbir **isim ve kaynak belirtmeden sanki kendisi tarafından ortaya çıkarıldığı ve yazıldığı izlenimi vermeye intihal** denir.

Araştırmalarımızda yazarın hakkını korumak için intihal yapmamalı ve **yararlandığımız kaynakları kaynakça kısmında belirtmeliyiz.**

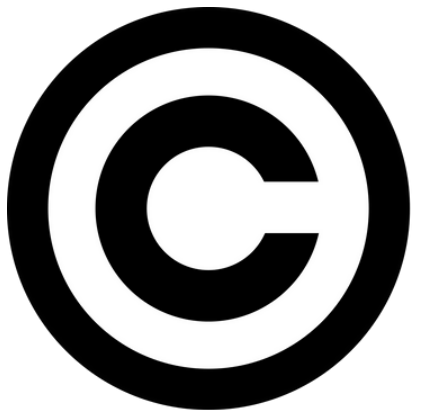
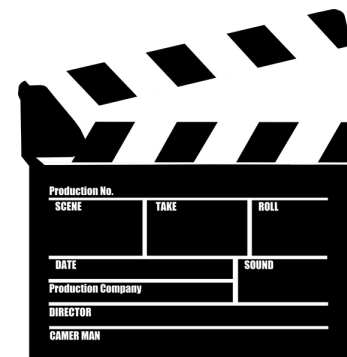
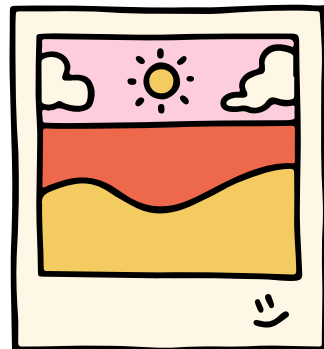
- Albayrak, Ali Sait (2006); ZKÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri Yazım ve Basım Yönergesi, Zonguldak.
- Arıkan, Rauf (2000); Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma, Geliştirilmiş 3. Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Arlı, Mine ve Hamil Nazik (2003); Bilimsel Araştırmaya Giriş, Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Aziz, Aysel (1994); Araştırma Yöntemleri – Teknikleri ve İletişim, Genişletilmiş 2. Basım, Turhan Kitabevi, Ankara.
- Bal, Hüseyin (2001); Bilimsel Araştırma Yöntem ve Teknikleri, SDÜ Basımevi, Süleyman Demirel Üniversitesi Yayın No: 20, Isparta.
- Balcı, Ali (2004); Sosyal Bilimlerde Araştırma, 4. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Baş, Türker (2008); Bilimsel Bir Araştırma Ödevi Nasıl Hazırlanır?, www.odevarsivi.com/e-kitap/odev.pdf, (Erişim Tarihi: 15.12.2008).
- Dinler, Zeynel (2000); Bilimsel Araştırma ve İnternet'e Bağlı Bilgi Merkezleri, İkinci Basım, Ekin Kitabevi, Bursa.
- Şencan, Hüner (1995); İşletmeciler ve İktisatçılar için Rapor Yazımı, Şahinkaya Matbaası, İ.Ü İşletme Fakültesi Yayın No: 264, İstanbul.

EMEK BİR HAZİNE DİR

Günlük hayatımızda karşılaştığımız herhangi bir ürün büyük emek ve zaman harcanarak ortaya çıkarılmaktadır. Bu ürünler mutlaka telif ve patent hakları ile koruma altına alınmalıdır. Eğer alınmazsa ortaya koyulan bu ürünleri bazı insanlar taklit edebilir, hatta kendi ürünleriymiş gibi satabilirler.

İnsanların her türlü fikri ve emeği ile meydana getirdiği bilgi, düşünce, sanat eseri ve ürününün kullanılması ve kopyalanması ile ilgili hukuken sağlanan haklara telif hakkı adı verilir.

Telif hakkı ile kitaplar, dergiler, resimler, fotoğraflar, müzik ve film eserleri, her türlü düşünce ürünleri koruma altındadır.

EMEĞEK BİR HAZİNE DİR

Buluş yapan insanın, buluş konusu ürününü belirli bir süre üretme, kullanma ve satma hakkına patent hakkı denir.

Yandaki sembol ürünün patent hakkı ile korunduğunu gösterir.

Ülkemizde marka ve patent tescilleri Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından yapılmaktadır.

Bandrol

Devletçe verginin verildiğini gösteren etiket ya da denetim puluna denir.

EMEK BİR HAZİNE DİR

Telif hakkı genellikle belirli bir süreliğine **T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı**ndan alınır. Koruma süresi, eser sahibi yaşadığı sürece ve ölümünden sonra **70 yıldır**. Koruma süresinin bitmesiyle eser sahibine tanınan mali haklar sona erer. Eserler izin alınmaksızın serbestçe kullanılabilir.

Ülkemizde sanat eserleri, **anayasa ve kanunlar tarafından korunmaktadır**. Telif ve patent hakları olan ürünler **yasal yollardan temin edilmelidir**.

Sahibinden izin almaksızın, orijinal bir fikir veya sanat eserinden, doğrudan veya dolaylı şekilde çoğaltma yapılarak elde edilen ürünlere denir.

Korsan ürün almayarak **kendimize, telif hakkı sahibine ve devletimize karşı** sorumluluğumuzu yerine getirmiş oluruz.

EMEĞİ BİR HAZİNE DİR

Korsan ürünlerle mücadele için çeşitli meslek örgütleri kurulmuştur.

- İlim ve Edebiyat Eserleri Sahipleri Meslek Birliği (İLESAM)
- Musiki Eserleri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM)
- Sinema Eseri Sahipleri Meslek birliği (SESAM)
- Güzel Sanat Eseri Sahipleri Meslek Birliği (GESAM)

KORSAN İHBAR HATTI

176

Kültür ve Turizm Bakanlığı İletişim
Merkezi

Korsan İhbar Hattı

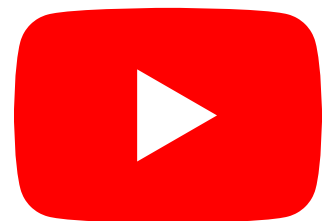
Telifli Ürünleri Kullanmazsak Ne Olur?

- Başkasının emeğine saygı göstermemiş oluruz.
- Yasal olmayan yani korsan ürün kullanmış oluruz.
- Kayıtlı ve faturalı olmadığı için devletimiz vergi kaybına uğrar.
- Telif hakkı olan kişi ve kurumların maddi olarak zarar görmesine neden oluruz.

BİZE DESTEK OLMAK İÇİN VİDEOLARIMIZI BEĞENİP KANALIMIZA ABONE OLMAYI UNUTMAYIN

Ticari amaç dışında, dijital ve fotokopi ortamında kullanabilirsiniz.
Kanal adresi ve yazar kişi adı belirtilerek başka ortamlarda paylaşılabilir.

Buğra ARSLAN
Sosyal Bilgiler Öğretmeni

Sosyal Bilgiler Dersliği

@sosyalbilgilerdersligi